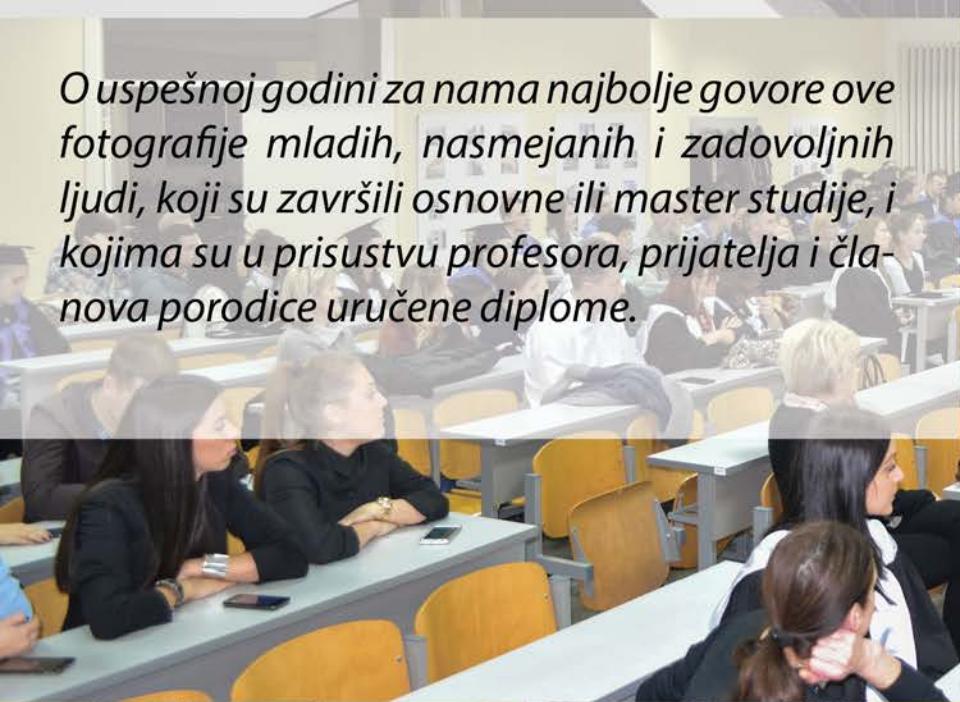

Singidunuminfo

Elektronski časopis studenata i zaposlenih Poslovnog fakulteta Valjevo Univerziteta Singidunum
Broj 1 – januar 2016.

Osvrt na godinu za nama

O uspešnoj godini za nama najbolje govore ove fotografije mladih, nasmejanih i zadovoljnih ljudi, koji su završili osnovne ili master studije, i kojima su u prisustvu profesora, prijatelja i članova porodice uručene diplome.

Poruka dekana

Uspešna godina za nama

"Pored uspešne nastavne realizacije studijskih programa, ova godina će na Poslovnom fakultetu Valjevo biti upamćena po nizu dobrih projekata. Međutim, ono po čemu smo prepoznatljivi svakako je drugačiji pristup nastavi, mentorski rad, poslovne simulacije, kreativna praksa, preduzetnički projekti. Dakle, obrazovanje koje ima svoju upotrebnu vrednost.

Ostvarena je dobra međunarodna saradnja sa univerzitetima iz Nemačke, Holandije, Rusije, Mađarske i Slovenije. To potenciram zato što sa njima osim programske saradnje realizujemo i Erasmus+ projekte i na taj način povećavamo mobilnost studenata i nastavnika.

Teško je ukratko nabrojati sve aktivnosti koje su obeležile 2015. godinu, ali najvažnije je što svaka uspešna ideja, ostvarena saradnja, realizovan projekat rezultiraju željom da se radi i stvara više. Ovaj kolektiv je jedan odličan tim u kojem svako ima svoj doprinos.

Naravno da nas i u 2016. čeka puno rada i novih ideja!"

Prof. dr Olivera Nikolić, dekan Poslovnog fakulteta Valjevo

Mladi su intelektualna snaga zemlje

Svečana dodata diploma tokom prošle godine je organizovana u dva navrata, 2. jula i 22. decembra. Još stotinak mladih ljudi završilo je svoje osnovno ili master obrazovanje na našem fakultetu.

- Pre svega vam želim da budete zdravi, ambiciozni, radni, da imate cilj i budete samouvereni, a mislim da smo vas naučili da verujete u sebe, jer kada postavite cilj imate šanse i da ga dostignete, ne očekujte da će to za vas uraditi drugi. Nadam se da ćete i ubuduće u nama naći dobre sagovornike, koji će vam odgovoriti na sva pitanja, kako u poslu, tako i u životu - rekla je našim diplomcima dekan, prof. dr Olivera Nikolić, izrazivši nadu da će što više mladih ostati ovde, a ukoliko ih put ipak odvede daleko, poručila im je da se vratre sa nekim novim iskustvom jer oni su intelektualna snaga ove zemlje.

Utisci diplomaca

- Utisak ne može biti bolji! Prvo sam studirala na državnom fakultetu, pa sam ovde prešla i odlučila se za Računovodstvo i reviziju. Najviše su me oduševili profesori, način na koji prilaze studentima, koliko su bili tu za nas i za sva pitanja. I mentori su mi bili fenomenalni, da nije bilo njih ne bih tako brzo diplomirala. Naravno, oduševili su me i Valjevci, pošto sam iz Lazarevca i svaki dan sam putovala. Kolege koje sam prvi put videla u životu su mi izlazile u susret, delili smo beleške, družili se... Meni je možda bilo naporno putovanje, ali ne i studiranje i program, prezadovoljna sam.

Marija Činčarević

- Nije bilo naporno, bilo je jako zanimljivo i svima bih preporučila da upišu ovaj fakultet. Moram da kažem da sam se i ja prvo dvoumila, pošto sam bila odličan đak u srednjoj školi pa su roditelji od mene očekivali da upišem državni fakultet, ali sam se ipak ovde upisala jer je to bila moja želja. Tada sam mislila da ću jednog dana upisati master studije na državnom, ali upisala sam ih upravo na ovom fakultetu jer je ispunio sva moja očekivanja! Želja mi je da jednog dana radim u nekoj srednjoj školi ili možda baš ovde...

Marijana Pantelić

- Nije bilo previše naporno, profesori su nam uvek izlazili u susret. Naravno, od nas se očekivalo znanje, ali je sve to bilo uz njihove sugestije, na šta obratiti pažnju, na koji način najbolje savladati gradivo, što je najvažnije savladati ga tako da bismo mogli na kraju da ga primenimo. To je najbitnije i to je ono čime sam izuzetno zadovoljan. Budućim studentima bih poručio da se bore i ne odustaju, iako mnogi misle da se na privatnim fakultetima lakše prolazi, da ne razmišljaju tako već da se trude da steknu znanje, a ovde zaista ima ko da im ga pruži, samo ukoliko oni to žele.

Vuk Kolarević

- Ovo nije bio moj prvi izbor jer u sredini iz koje dolazim, a ja sam iz Uba, vladaju predrasude o studiranju na privatnim fakultetima, ali uprkos tome sam se upisala ovde i nakon četiri godine mogu reći da su moja očekivanja više nego ispunjena. Tokom studiranja sam učestvovala u mnogobrojnim vannastavnim aktivnostima, takmičenjima, konferencijama, seminarima i sve to mi je pomoglo da usavršim sebe. Poruka za buduće studente bi bila da nije bitno gde studiraju, bitno je da žele da se obrazuju, da imaju neki svoj cilj, da stalno teže da ga ispune i sve ostalo će doći...

Snežana Đokić

Međunarodna saradnja

Departman za međunarodnu saradnju Poslovnog fakulteta Valjevo daje stalni doprinos nastojanjima fakulteta da svojim studentima i nastavnicima obezbedi prilike za obogaćivanje studentskog i profesionalnog života kroz akademsku mobilnost koja predstavlja komponentu u razvoju preduzetničkog duha studenata i akademske zajednice koji negujemo – poručuje doc. dr Ivana Damnjanović, rukovodilac Departmana za međunarodnu saradnju.

Godinu za nama obeležava nastavak bliske saradnje sa univerzitetima iz Nemačke (DHBW Stuttgart, DHBW Ravensburg i Univerzitet Hajnrih Hajne, Diseldorf), iz Holadije (Univerziteti Saxion i Twente) i iz Rusije (Poslovni fakultet, SibSAU, Krasnojarsk). U 2015. godini je započeta saradnja sa još dva univerziteta iz Rusije (Uralski državni univerzitet Šumarskog inženjerstva i Ekonomski univerzitet, iz Ekaterinburga). Bliska saradnja je započeta i sa Univerzitetom u Mariboru i Univerzitetom Edutus iz Budimpešte.

- Ono na što smo najviše ponosni je nova mogućnost za naše studente da provedu semestar, odnosno naše profesore da provedu dogovoren period na nekoliko partnerskih univerziteta, pod pokroviteljstvom EU programa Erasmus+. Kao i njihove kolege koje mogu provesti semestar na našem fakultetu, naši studenti imaju priliku da pohađaju i polažu predmete koji su potpuno priznati na matičnoj instituciji, dok se profesori mogu baviti istraživačkim radom ili različitim vidovima profesionalnog unapređenja. Ovakvu priliku će svake godine u periodu trajanja ovog EU programa (do 2020. godine) imati po deset studenata i nastavnika našeg fakulteta – kaže doc. dr Ivana Damnjanović i najavljuje da nas početkom ove godine očekuje apliciranje za međunarodni projekat iz oblasti povećanja kvaliteta obrazovanja u partnerstvu sa tri evropska univerziteta kod programa Erasmus+.

doc. dr Ivana Damnjanović

Novi aspekti saradnje

U okviru napora koje ulaže u osavremenjavanje studija, Poslovni fakultet Valjevo Univerziteta Singidunum razvija mrežu svojih inostranih partnera iz oblasti visokog obrazovanja. Partnerstvo sa Univerzitetom u Mariboru se proširilo sa oblasti razmene studenata i akademskog kadra uspešno započetog prošle godine. Naime, ostvarena je uspešna saradnja sa Fakultetom zdravstvenih nauka tog univerziteta u oblasti organizovanja zajedničkih dvogodišnjih master studijskih programa Zdravstvena nega, Menadžment zdravstvenih i društvenih organizacija i Bioinformatica, kojima se otvara mogućnost sticanja i naše i njihove diplome. U planu su i zajednički istraživački projekti studenata oba fakulteta imajući u vidu odlične rezultate i iskustva ovih visokoobrazovnih institucija u toj oblasti.

Predstavnici Poslovnog fakulteta Valjevo, prof. dr Olivera Nikolić, dekan, doc. dr Ivana Damnjanović, rukovodilac Departmana za međunarodnu saradnju i doc. dr Filip Đoković, rukovodilac Departmana za turizam i hotelijerstvo, početkom oktobra su posetili Fakultet zdravstvenih nauka u Mariboru. Tokom susreta sa dekanom i prodekanima tog fakulteta predstavnici ove dve institucije su upoznati sa karakteristikama oba fakulteta, studijskim programima osnovnih i master/magistarskih studija, modelima obrazovanja, međunarodnom saradnjom, studentskim projektima i obrazovnim iskustvima.

Posete kolega sa partnerskih univerziteta

Tokom prošle godine potpisani su ugovori o saradnji sa dva univerziteta iz Rusije. Njihovi predstavnici su polovinom jula bili naši gosti, dr Natalia Špak, prorektor za inovacije i međunarodnu saradnju Uralskog državnog univerziteta za šumarsko inženjerstvo, i dr Natalia Vlasova, prorektor za međunarodne odnose Uralskog državnog ekonomskog univerziteta. Nakon bližeg upoznavanja sa modelima obrazovanja na ovim institucijama, a posebno nakon uvida u preduzetnički model obrazovanja na Poslovnom fakultetu Valjevo, došlo se do zajedničkih oblasti interesovanja, posebno u vezi sa turizmom.

Naši gosti su krajem maja prošle godine bile i kolege iz Univerziteta Edutus iz Budimpešte. Dr Tamas Csiszer je sa svojim saradnicima učestvovao na Konferenciji "Mreža 2015", u okviru koje je imao i svoje izlaganje. Sa ovom ustanovom je nastavljena saradnja u okviru obrazovnih projekata.

Saradnja je nastavljena i sa Univerzitetima Saxion i Twente iz Holadije, a početkom prošle godine započeta je saradnja sa Univerzitetom Hajnrih Hajne iz Dizeldorf. Sa ovim Univerzitetom je potписан ugovor Erasmus+ o mobilnosti studenata i nastavnog osoblja, a realizacija ovog projekta se očekuje polovinom ove godine.

IT obrazovanje – dobar izbor

Svedoci smo izuzetno brzog razvoja oblasti informacionih tehnologija, što dovodi i do sve veće potražnje za stručnjacima. Trenutno se oblast IT-a u Srbiji razvija brže nego tržište odgovarajuće radne snage. Zbog toga postoji veliki broj otvorenih radnih mesta za informatičare, a neke firme imaju stalno aktivne konkurse. Da mladi sve ovo dobro znaju potvrđuje njihovo veliko interesovanje za obrazovanjem u ovoj oblasti, a na Poslovnom fakultetu Valjevo u ponudi je studijski program Poslovna informatika.

- Kao neko ko se bavi informacionim tehnologijama, smatram da je studiranje u ovoj oblasti odličan izbor, jer postoji puno slobodnih radnih pozicija, zbog deficit-a radnika plate su dosta veće nego u stalim sektorima, a ovakva radna mesta su često veoma dinamična i kreativna. Dakle, studiranje informatike se isplati, a mislim i da smo na našem fakultetu razvili i dobar obrazovni model: naši nastavni programi su

usklađeni sa potrebama tržišta, stvaramo čvrstu tehničku osnovu, a potom studente uvodimo u suštinu struke i podstičemo sticanje znanja kroz praktičan rad na realnim projektima – smatra doc. dr Marko Marković.

- Kada se osvrnem na 2015, mogu reći da smo postigli zaista konkretnе rezultate u oblasti informacionih tehnologija, profesori i studenti su učestovali u velikom broju naučnih, ali i praktičnih projekata koji se tiču razvoja softvera i implementacije tehničkih rešenja. Organizovali smo i IT konferenciju "Mreža 2015" koju je podržalo i sufinansiralo Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i na kojoj je prezentovano preko 40 stručnih radova. Potrudili smo se i da studenti imaju obezbeđenu stručnu praksu kako bismo ih povezali sa preduzećima koja im mogu biti

budući poslodavci – kaže doc. dr Marković, uz napomenu da postoje novi planovi i za ovu godinu, kako da našim studentima omogućimo sticanje novih znanja i veština i kako da im studiranje ovde bude još lepše iskustvo.

doc. dr Marko Marković

Zastupljenost IT u preduzećima

Studenti treće i četvrte godine studijskog programa Poslovna informatika su tokom letnjeg semestra, pod mentorstvom doc. dr Biljane Tešić, rukovodioca Departmana za poslovnu informatiku, sproveli istraživanje na temu "Zastupljenost i korišćenje informacionih i Internet tehnologija u malim, srednjim i velikim preduzećima Kolubarskog okruga", čije rezultate su prezentovali u okviru predmeta Izborna praktična istraživanja. Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 73 preduzeća. Rezultati istraživanja pokazuju da se u preduzećima kao strateška opcija prepoznaju prednosti korišćenja novih tehnologija, ali i da postoje otežavajuće okolnosti, a to su visoki troškovi implementacije savremenih tehnologija, nespremnost zaposlenih da prihvate i usvoje nove tehnologije, nedostatak naprednih informatičkih veština ili IT stručnjaka u preduzeću, zabrinutost za bezbednost i privatnost važnih poslovnih podataka. Ključni faktori koji mogu uticati na brži razvoj e-poslovanja i informacionih i Internet tehnologija u analiziranim preduzećima su preduzimanje mera stumilisanja investicija u pomenute oblasti i unapređenje opšteg nivoa znanja i veština zaposlenih u informatičkim oblastima – kaže doc. dr Biljana Tešić.

Ona naglašava da je doprinos ovog istraživanja višestruk, za studente. Studenti su imali mogućnost da u praksi primene stečena znanja, mogli su da uoče kakvo je trenutno stanje i potražnja za kadrovima iz ove oblasti, a ostvarili su i poslovne kontakte, što je od presudne važnosti za razvoj njihove karijere. Na osnovu saznanja o aktuelnim trendovima u poslovanju analiziranih preduzeća, potvđeno je da se na našem fakultetu stiču primenjiva znanja i veštine i školju stručni kadrovi iz oblasti IT-a, u skladu sa aktuelnim zahtevima i potrebama tržišta za stručnjacima ovog profila. Direktnim kontaktom sa našim studentima i upoznavanjem njihovih kvalifikacija preduzeća bi u budućnosti mogla da ostvare kvalitetnu saradnju. Na osnovu rezultata istraživanja, preduzeća mogu realno sagledati koje je njihovo mesto po stepenu primene informacionih i Internet tehnologija u poslovanju u odnosu na konkurenčiju. Planirana je publikacija istraživanja, koja može

poslužiti kao osnova, kako sa aspekta planiranja daljeg razvoja preduzeća u ovoj oblasti, tako i sa aspekta razvoja privrede i ekonomije Kolubarskog okruga – zaključila je doc. dr Biljana Tešić.

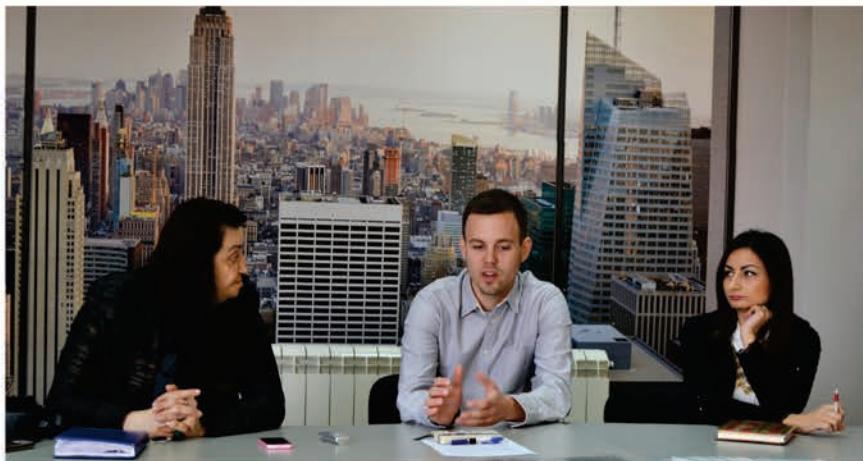
Pored izbornih praktičnih istraživanja naši studenti imaju mogućnost da se bave različitim temama i zadacima, a jedan od najvažnijih segmenata u njihovom obrazovanju je studentska praksa. Konkretan primer stečenih teorijskih i praktičnih znanja pokazali su studenti koji su praksi obavljali u kompaniji "Bosis". Kao praktičan rad u skladu sa funkcionalanjem ERP informacionog sistema "Datalab PANTHEON", koju koristi ova kompanija, studenti su, pod mentorstvom doc. dr Biljane Tešić, uradili web aplikaciju koja omogućava da na svakom od računara u proizvodnom pogonu radnik za mašinom ima pregled aktuelne liste radnih zadataka, kao i mogućnost evidencije vremena početka i završetka radnog zadatka.

Podrška deci sa autizmom

Istraživanja su pokazala da deca sa autizmom uz pomoć tehnologije razvijaju kognitivne i komunikacijske veštine i lakše komuniciraju. Zato su na Poslovnom fakultetu Valjevo razvijena softverska rešenja za autističnu decu, koja su predstavljena u okviru Konferencije "Mreža 2015" i besplatno data na korišćenje zainteresovanim. Doc. dr Marko Marković, ističe da naš fakultet svoj doprinos razvoju ove oblasti daje kroz Softverski inkubator u okviru koga studenti Poslovne informatike razvijaju softverska rešenja za mnogobrojne primene. Jedan od poslova je i razvoj komunikatora za telefone i tablet uređaje koji su izuzetno korisni za osobe sa autizmom, jer im omogućavaju da izraze svoje želje, potrebe, misli i ideje. Zasnovani su na

upotrebi slika koje označavaju određene pojmove, te su stoga pogodni za osobe sa teškoćama u komuniciranju. Jedna od predstavnika Softverskog inkubatora Snežana Đokić, koja je nedavno diplomirala na našem fakultetu, objasnila je da je dizajn softvera

ulažu kako bi pomogli autističnoj deci. U Valjevu ne postoji baza podataka o broju dece sa autizmom, ali se zna da se kod velikog broja dece pojavljuju neki od oblika autističnog ponašanja. U Srbiji postoji i deluje Repubičko udruženje za autizam koje je veoma aktivno u Beogradu i još nekim većim gradovima. Akcija Poslovног fakulteta u Valjevu je za pohvalu jer u pravo omogućava ispoljavanje potreba, želja, mogućnosti i skrivenih potencijala osoba sa autizmom, ali i sa drugim oblicima intelektualnih i kognitivnih oštećenja. Samim tim akcija ima širi značaj i nadam se da će

jednostavan i da dete jednim dodirom na svoju fotografiju može aktivirati komunikator. Pomoćnicu gradonačelnika Valjeva za oblast socijalne zaštite, Svetlana Janković-Beljanski podržala je trud koji studenti

podstaci dalji razvoj društvene svesti o potrebama, mogućnostima i potencijalima osoba sa invaliditetom, jer i oni zaslužuju mogućnost da budu aktivni članovi naše zajednice - istakla je Svetlana Janković-Beljanski.

Konferencija "Mreža" 2015

Krajem maja je na Poslovnom fakultetu Valjevo Univerziteta Singidunum po sedmi put održana Konferencija "Mreža", nacionalni naučni skup sa međunarodnim učešćem. Tema je bila "Umrežavanje, nauka, primena - NET working, Science and Application (NETSA)".

Skup su otvorili prof. dr Olivera Nikolić, dekan Poslovног fakulteta Valjevo, prof. dr Milovan Stanišić, rektor Univerziteta Singidunum, dr Miloš Cvetanović, direktor Akademске mreže Srbije i Siniša Perović, predstavnik Microsoft Srbija.

Nakon otvaranja, dr Milica Đurić-Jovićić, direktor Inovacionog centra Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu, prezentovala je softver za

pomoć autističnoj deci koji je razvijen u saradnji ABA udruženja za decu sa autizmom u Srbiji, Inovacionog centra Elektrotehničkog fakulteta i studenata i profesora Poslovног fakulteta Valjevo. Predstavnik kompanije Comtrade, Bojan Krstić, autističnoj deci iz valjevskog kraja je podelio 11 tablet računara sa instaliranom aplikacijom. Takođe, svi učesnici su imali i prilike da probaju još jednu aplikaciju koja se koristi uz Kinect uređaj, a njom se upravlja pomoću pomeranja ruku. Konferencija je podržana od

strane Ministarstva nauke, prosvete i tehnološkog razvoja, kao i mnogobrojnih partnera Poslovног fakulteta iz Nemačke, SAD, Holandije, Slovačke, Slovenije, Mađarske, Rumunije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Ukupno je objavljeno oko 50 naučnih radova. Konferenciji su, pored ostalih gostiju, prisustvovali i srednjoškolci Ekonomski škole Valjevo. Za njih i studente Fakulteta, Nebojša Radinović iz Nacionalne agencije za regionalni razvoj održao je prezentaciju knjige „Proizvodno upravljanje - ključ uspeha“.

Izuzetno veliki broj pozitivnih komentara koje su učesnici izneli predstavlja još jedan pokazatelj uspešnog rada Poslovног fakulteta i njegovog doprinosa razvoju obrazovanja i nauke.

Softver za evidenciju zagađivača

Krajem septembra održana je prezentacija i obuka za korišćenje softverskog sistema „Katarza“ čija je svrha pravljenje registra ekoloških zagađivača na području Kolubarskog okruga. Ovaj softver je razvijen na našem fakultetu za potrebe Uprave grada Valjeva. U njegovoj izradi je učestvovala grupa profesora, saradnika i studenata. U potpunosti je napravljen u skladu sa „Pravilnikom o metodologiji za izradu nacionalnog i lokalnog registra izvora zagađivanja, kao i metodologiji za vrste, načine i rokove prikupljanja podataka“ donetog od strane Ministarstva životne sredine.

Lider u obrazovanju revizora

Poslovni fakultet Valjevo nastoji da održava kontinuiranu saradnju sa strukovnim udruženjima iz oblasti računovodstva, revizije i interne revizije. Profesori i studenti su uključeni u savremene oblike kretanja u ovim oblastima kroz konferencije, okrugle stolove i druge aktivnosti vezane za tumačenje i primenu računovodstvene i revizijske regulative, kako u zemlji, tako i u inostranstvu – kaže prof. dr Kosana Vićentijević, prodekan za nastavu na našem fakultetu.

prof. dr Kosana Vićentijević

Osvrćući se na godinu za nama ističe značaj učešća naših studenata na takmičenjima u rešavanju studije slučaja, koje su organizovale revizorke kuće KPMG i E&Y:

- Takva takmičenja su za njih dobra prilika da pokažu svoje sposobnosti u rešavanju postavljenog realnog problema u poslovanju. Stručnjaci E&Y su u više navrata bili naši gosti, tako da su studenti iz prve ruke dobili dobre smernice vezane za ovakva takmičenja, a imali su i mogućnost da učestvuju u radionici organizованoj sa ciljem da ovladaju poslovnim veštinama koje svi poslodavci očekuju od kandidata za posao.

A da bi dobili željeni posao, kao i u svakoj oblasti, pored kvalitetnog znanja neophodna je i praksa. Berza studentske prakse je održana u martu 2015. godine.

- Studenti programa „Finansije i bankarstvo“ i „Računovodstvo i revizija“, imali su priliku da razgovaraju sa poslodavcima zainteresovanim za održavanje prakse. Kroz saradnju sa preduzetnicima i lokalnom

samoupravom realizovan je i program obavezne stručne prakse, nakon čega je organizovano predstavljanje savladanih tema. Rezultat ovakve saradnje svakako je iskazana zainteresovanost mentora iz privrednih društava da nakon diplomiranja naše studente prime u radni odnos – kaže prof. dr Kosana Vićentijević i podseća da je u okviru ovog programa održana i interesantna radionica na temu „Uloga dobrog računovođe u kreditiranju preduzeća“, u kojoj su učestvovali i učenici završnih razreda Ekonomskog fakulteta.

Kada su u pitanju aktivnosti studenata, pored ostalih, izdvaja se prezentacija radova urađenih tokom letnjeg semestra iz predmeta Izborna praktična istraživanja, koji su obuhvatili oblasti Evropske i monetarne unije i međunarodnih finansijskih. Ovakva razmena znanja i ideja, kroz prezentaciju radova i diskusiju, omogućuje donošenje zaključaka korisnih za budući studijsko-istraživački rad studenata.

Prošla godina biće upamćena i po nekoliko važnih konferencija. Tako su polovinom maja studenti četvrte godine programa Računovodstvo i revizija učestvovali na IV Konferenciji internih revizora Srbije u Vršcu. Konferenciji je prisustvovalo preko 100 učesnika iz više od deset zemalja. Prof. dr Kosana Vićentijević je bila moderator na plenarnom delu drugog dana konferencije na temu „Revizija IS na putu ka kvalitetu“. Studenti su dobili

pohvale od organizatora i predavača da vladaju aktuelnom regulativom iz ove oblasti, a kasnije su aplicirali za praksu u oblasti interne revizije.

Krajem godine je na Univerzitetu Singidunum u Beogradu održana Konferencija FINIZ 2015, na temu „Upravljanje finansijsama u savremenim uslovima poslovanja“, na kojoj su naši studenti predstavili rad Poslovnog inkubatora. Konferenciji je prisustvovalo oko 360 učesnika naučne i stručne javnosti iz oblasti finansijskog poslovanja iz osam zemalja. Prof. dr Kosana Vićentijević bila je u organizaciji ovog velikog skupa, koji je, kako je ocenila, ispunio očekivanja:

- Postavljeni ciljevi konferencije su ostvareni, što se tiče broja učesnika iz struke, kvaliteta radova, diskusije i aktivnog učešća studenata. Okupljuјući na jednom poslu ljude koji se bave naukom i one koji neposredno rade računovodstvene poslove ili koriste računovodstvene informacije uspeli smo da jednima i drugima obezbedimo prave sagovornike, a uspostavljeni su i međusobni kontakti. Održavanje ovakve konferencije doprinelo je i učvršćivanju ugleda Univerziteta Singidunum, koji, kako se pokazalo, ima puno prijatelja koji prate i podržavaju njegov rad. Najvažnije je to što je ova institucija prepoznata kao lider u obrazovanju revizora.

U tom cilju će i u ovoj godini biti nastavljena saradnja sa Državnom revizorskom institucijom, Komorom ovlašćenih revizora, Udruženjem internih revizora Srbije, Komisijom za hartije od vrednosti, Upravom za sprečavanje pranja novca i ostalim institucijama iz oblasti računovodstva i revizije, jer je zajednička misija svima da se studenti spreme za kvalitetno finansijsko izveštavanje.

Učenje kroz iskustva drugih

Studenti studijskog programa Računovodstvo i revizija su u prilici da pored redovne nastave budu uključeni u važeću zakonsku regulativu u Republici Srbiji preko savetovanja, okruglih stolova i tribina, koji se na našem fakultetu organizuju za računovodstvene stručnjake iz Kolubarskog okruga i šire. Tako su u prilici da pored novih znanja, čuju i dragocena iskustva stručnjaka iz ove oblasti – kaže prof. dr Zoran Petrović, profesor PFV, koji je sumirajući utiske o 2015. godini naglasio da su, uz redovan studijski program, ovakvi susreti za mlade ljude koji se ovde obrazuju od neprocenjivog značaja.

prof. dr Zoran Petrović

Jedan takav seminar održan je krajem septembra i tom prilikom su studenti ostvarili kontakte sa finansijskim stručnjacima od kojih su dobili pohvale da vladaju aktuelnom regulativom u ovoj oblasti. Prof. dr Zoran Petrović kaže da su ova savetovanja pozitivno ocenjena i od strane profesionalaca, a kao primer navodi seminar održan u CSU Šabac. Na seminaru su učestvovali zaposleni u računovodstvu u javnom sektoru, predstavnici finansijskih službi privrednih društava, profesori Srednje ekonomsko-trgovinske škole i studenti naše visokoškolske jedinice u Šapcu. Svi su iskazali zahvalnost zbog aktuelnih tema i profesionalnog pristupa predavača, a posebno su bili zadovoljni otvorenom diskusijom na teme nove ekonomije, kreativnog računovodstva i interne revizije. Jedan od događaja koji je obeležio 2015. sigurno je letnje savetovanje koje je na Zlatiboru organizovao IPC – Informativno

poslovni centar Beograd.

- Novine i aktuelnosti u finansijskom, poreskom, računovodstvenom, budžetskom i pravnom poslovanju privrednih društava, javnih preduzeća i korisnika budžetskih sredstava, tema je o kojoj se govorilo na Zlatiboru i koja je studentima koji su učestvovali bila interesantna za proveru i unapređenje stečenih znanja. I ovde su dobili pohvale od konsultanata IPC Beograd, koji su im rekli da dobro vladaju aktuelnom računovodstvenom regulativom, jer su naši studenti aktivno učestvovali u diskusiji, što je još jedna potvrda i našem radu – kaže prof. dr Petrović, koji je bio i jedan od predavača na ovom stručnom skupu. Kada govorimo o dobrom pristupu nastavi, treba naglasiti i to da je prof. dr Zoran Petrović konsultant iz oblasti računovodstva za IPC Beograd, tako da svoja znanja prenosi studentima na redovnoj nastavi i uključuje ih u seminare i savetovanja koja organizuje ova konsultantska kuća.

organizaciji Grada Valjeva u hotelu „Grand“ održana međunarodna konferencija na temu privlačenja i industrijskih investicija i reindustrijalizacije, na kojoj je prof. dr Zoran Jović govorio na temu „Održiva stopa rasta privrednih subjekata u Valjevu“. Naši profesori su održali i niz predavanja za profesionalce koji se bave ovom oblašću. Kada je u pitanju rad sa studentima i ovde je praksa od presudnog značaja.

prof. dr Zoran Jović

U saradnji sa bankama, osiguravajućim društvima, preduzetnicima, lokalnom samoupravom, realizujemo program obavezne stručne prakse, nakon čega se organizuje predstavljanje savladanih tema od strane studenata. Za naš fakultet je specifično to što u okviru jednog od predmeta osposobljavamo studente da potpuno ovladaju znanjima za obavljanje brokersko-dilerskih poslova. Kao zanimljivost moram izdvojiti i takmičenje studenata iz „Moneture“. To je edukativna društvena igra, razvijena od strane Narodne banke Srbije, koja služi za unapređenje edukacije iz oblasti bankarstva, monetarne i kreditne politike i makroekonomije – rekao je prof. dr Zoran Jović i za 2016. najavio da će za studente biti organizovana poseta Berzi i Narodnoj banci Srbije.

Još jednom je naglasio da je u radu sa studentima najvažnije pružiti im što više praktičnih saznanja i poručio: - Sreća je što većina naših profesora nisu čisti teoretičari, već su došli iz prakse, tako da nam je zadovoljstvo da to znanje prenesemo. Dosta je dobrih kadrova izašlo odavde i zaposlilo se u renomiranim firmama, bankama, institucijama. Poruka za studente je da trebaju opredeliti svoj uži cilj, pošto je ovo široka oblast, i da ukoliko 90 odsto svoje energije usmere ka onome što su odabrali, uče samostalno i više nego što se od njih traži u toj oblasti, uspeh im je zagarantovan.

Prolećna škola preuzetništva, ekonomije i turizma

Prekо 30 studenata sa šest fakulteta iz Bosne i Hercegovine i Srbije učestvovalo je na Osmoj prolećnoj školi preuzetništva, ekonomije i turizma, održanoj krajem maja na Divčibarama. Tokom četvorodnevnog trajanja, studenti su imali priliku da slušaju predavanja i učestvuju u radionicama uspešnih mladih preuzetnika i menadžera. Školu je otvorio mr Dženan Kulović sа Ekonomskog fakulteta u Zenici, koji je direktor Centra za kompetencije na nivou Univerziteta. Fokus predavanja je bio na ključnim veštinama i znanjima za buduće preuzetnike i

menadžere. Katarina Kovačević je održala radionicu pod nazivom „Izrada KANVAS modela“. Kako bi pronašli pravi način plasiranja proizvodnog i uslužnog assortimenta, budući donosioci odluka moraju odlično biti upućeni u internet marketing. Ovu temu im je približila MA Katarina Plećić. Poseban osvrt na konkurenčiju i sprečavanje zloupotreba na savremenom tržištu, dao je Vladimir Antonijević iz Komisije

za zaštitu konkurenčije Republike Srbije. Kao primer uspešnog porodičnog preduzeća i transfera upravljačkih funkcija na mlađu generaciju, predavanje je održala direktor marketinga Nataša Tomić iz šabačkog preduzeća „Nenateks“. Društveno odgovorno poslovanje u preuzetničkom biznisu je jedan od ključnih pokretača konkurenčke prednosti. U

tom kontekstu je Dragomir Čoso, osnivač „Puzzle Group“ izneo njihovu konцепцију poslovanja, imajući u vidu su baš za taj segment dobili priznanje od Privredne komore Srbije. Konceptualna znanja su imperativ za današnje izazove kod mladih diplomaca. Stoga, predavanje o projektnom razmišljanju je održala

Ranka Miljenović iz Centra za evropske politike.

Medijski pokrovitelj je ponovo bio časopis „Ekonometar“. Studenti su imali prilike da komentarišu intervjuje i prognoze brojnih ekonomista, menadžera i preuzetnika poslednjeg broja tog lista i tako prošire znanje iz brojnih oblasti savremenog biznisa.

Radionice za podršku preuzetništvu

Tokom prošle godine je u organizaciji Poslovnog fakulteta Valjevo i Instituta za održivi razvoj održano niz sastanaka, radionica i predavanja, kojima su nastavljene aktivnosti koje se odnose na podršku preuzetništva mladih i podršku ženskog preuzetništva.

Susan Sarfati

Tako je predavanje o preuzetništvu održano u Kruševcu, u Banji Vrujci je održana dvodnevna radionica na temu „Društvene mreže, optimizacija web stranica, e-commerce i poslovna komunikacija“, dok je Biznis inkubator prezentovan i učesnicama Susreta poslovnih žena Srbije i Kosova i Metohije. Među brojnim aktivnostima izdvaja se interesantna radionica, održana polovinom septembra u organizaciji Udruženja „Eve“ i Instituta za održivi razvoj, kao saradnika na programu podrške ženskom preuzetništvu koji realizuje Udruženje poslovnih žena Srbije kroz „Speakers Program“, podržan od strane Američke ambasade. Radionicu je vodila Susan Sarfati, konsulantkinja iz Amerike, generalna direktorka Strategije za visoke učinke, konsultantske firme. Radionica je bila posvećena „Lean In“ tehniči unapređenja sopstvene karijere koja nudi rešenja i filozofiju uspeha za postizanje liderских pozicija. Susan Sarfati je podržala Projekat opremanja Poslovnog inkubatora i upisala se kao jedan od prvih donatora.

Još jedan važan događaj koji se odnosi na ovu temu beležimo

na našem fakultetu krajem aprila. „Razvoj karijere i umrežavanje“ je finalni događaj projekta „Podstičemo žensko preuzetništvo u Srbiji“, realizovanog u Subotici, Beogradu, Čačku, Zaječaru i Valjevu uz podršku CIPE-a. U radu ovog skupa učestvovala je Maiko Nakagaki, izvršna direktorka CIPE-a za strateške projekte, koja je ocenila da je veoma dobro što Poslovni fakultet radi na obrazovanju i motivaciji studenata za preuzetništvo. Na ovom projektu bila je angažovana grupa preuzetnica mentorki i grupa preuzetnica koje su dalje razvijale svoje poslovne ideje. Realizovano je više od deset tematskih radionica. Poseban doprinos dala je grupa naših studentkinja, koje su za rezultate ostvarene u trodnevnoj radionici ovog projekta dobiti najviše ocene.

Turizam kao opcija za budućnost

doc. dr Filip Đoković

Poslovni fakultet Valjevo je preduzetnički orijentisan i sve aktivnosti koje se preduzimaju su u funkciji povećanja svesti o samozapošljavanju i stvaranja preduzetničkog delovanja u različitim privrednim sistemima. U oblasti turizma i hotelijerstva, fakultet je inicirao nekoliko značajnih projekata.

- U cilju inteziviranja saradnje sa privredom, organizovana je manifestacija Kolubarski sajam vina, koji je okupio dvadesetak vinarija iz zapadne Srbije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Značaj ovog projekta je u tome što je u potpunosti bio „proizvod“ studenata

različitih godina i studijskih programa. Na taj način su multidisciplinarnost i timski rad došli do izražaja, imajući u vidu da je veliko interesovanje za drugi sajam. U prethodnoj godini je realizovana osma Prolećna škola preduzetništva, turizma i ekonomije, koja je okupila preko trideset studenata sa šest fakulteta iz Srbije i Bosne i Hercegovine. Rezultat škole u poslednje tri godine je zapošljavanje preko 20 studenata u toku trajanja nastave. Razlog je intenzivna komunikacija između predavača, tj. vlasnika, menadžera i preduzetnika sa jedne strane i studenata sa druge strane – kaže doc. dr Filip Đoković, rukovodilac Departmana za turizam i hotelijerstvo. On navodi da se u okviru stručnih predmeta na studijskom programu Turizam i hotelijerstvo, kao podrška formalnom načinu obrazovanja, studentima pruža mogućnost da prisustvuju brojnim konferencijama i seminarima, poput kongresa u Tivtu, Novom Sadu, Beogradu... Doc. dr Đoković kaže da su specijalizovani događaji postali tradicionalni deo prakse, tako da je Poslovni fakultet Valjevo učestvovao u organizaciji najpoznatijeg događaja iz oblasti avanturističkog turizma „Trka preživljavanja 2015“. Tuoperator „Wild

Serbia“ je strateški partner naše institucije i kao jedan oblik saradnje bio je organizovan prvi sajam ekstremnih sportova i avanturističkog turizma. Kada je u pitanju stručna praksa, određeni broj studenata je bio na stručnoj praksi u Crnoj Gori koja je bila plaćena.

- Uvažavajući turbulentne promene na tržištu rada, studijski program Turizam i hotelijerstvo smo podelili na tri opcije: hotelijerski, rizort i spa menadžment; turizam i zdravlje, turizam i slobodno vreme. Trendovi na svetskom, a i domaćem turističkom tržištu, pokazuju da su zdravlje i slobodno vreme pokretači ekonomskih aktivnosti, kao i da se u njima nalazi značajan preduzetnički potencijal. Neophodna znanja se stiču u slušaonicama i amfiteatrima, veštine se nadovezuju na znanje u okviru formalnog i neformalnog obrazovanja. Zadatak naše institucije svakako je stvaranje povoljnog okruženja za sticanje sposonosti i to kroz specijalizovane prakse u okviru turizma i hotelijerstva – naglasio je doc. dr Filip Đoković, rukovodilac Departmana za turizam i hotelijerstvo.

Kolubarski sajam vina

Prošlu godinu obeležio je i prvi Kolubarski sajam vina na Poslovnom fakultetu Valjevo Univerziteta Singidunum, održan 11. marta. Učestvovalo su vinarije iz cele Srbije, među kojima su bile prisutne i dve hrvatske vinarije: podrum „Lukić“, „Zeočki vinogradi“, „Pimnice Perić“, „Pušeljina Garaž vinarija“, „Vinarija In“, „Vinarija Vitas“, „Vinarija Gradina“, podrum „Čitaković“, podrum „Aronko“, domaćinstvo „Tešanović“, vinarija

„Milošanović“, podrum „Dimitrijević“.

Svečano otvaranje je upriličeno od stane crkvenog hora „Hadži Ruvim“ i recitovanja čuvenih pesama o vinu. Veliki broj građana Valjeva i okolnih mesta, od učenika, studenata do porodica, su posetili sajam i degustirali vina. Takođe, bili su prisutni predstavnici privrede, koji su organizovali brojne sastanke sa vinarima. Zapaženu radionicu je imao poznati somelijer Vlada Stojanov, koji je zainteresovanim posetiocima sajma

približio kulturu ispijanja vina i odabira hrane koja se konzumira uz vino.

Značaj ovog projekta je u studentskom organizovanju i inicijativi da se pruži doprinos gradu u kome studiraju.

Potencijal razvoja vinskog turizma

Sa završetkom semestra, u julu prošle godine je po planu završena i istraživačka faza projekta „Potencijal razvoja vinskog turizma u Valjevu“ koji su 22 studenata treće i studenti četvrte godine studijskog programa Turizam i hotelijerstvo sprovodili od marta 2015. pod mentorstvom dr Ivane Damnjanović. Ovakav projekat je rezultat preduzetničkog pristupa obrazovanja na Poslovnom fakultetu čiji sastavni deo predstavljaju i Izborna praktična istraživanja. Kroz složenu metodologiju izvršeno je istraživanje koje daje doprinos odgovoru na pitanje koliki potencijal ima grad Valjevo sa pripadajućim okruženjem za razvoj vinskog turizma. Imajući u vidu tekuće turističke trendove u svetu i razvijene vinske turističke destinacije, kao i nastojanja naše zemlje (Turistička organizacija Srbije) da formira i promoviše vinske rute, a na osnovu vinskog bogatstva u vidu uspešnih vinarija u našem lokalnom okruženju, tražen je odgovor na pitanje da li postoji svest među različitim pružaocima usluga u takvom potencijalnom složenom turističkom sistemu o potrebi formiranja jedinstvenog turističkog proizvoda vinskog turizma na nivou našeg grada i okruženja. U te svrhe je izvršeno složeno, metodološki jedinstveno, anketiranje pet grupa aktera, kao i analiza ključnih razvijenih destinacija vinskog turizma u svetu i bliskom okruženju čija bi iskustva mogla poslužiti u potencijalnom razvoju takvih turističkih proizvoda i kod nas. Ovaj istraživački poduhvat je direktni nastavak studentskog projekta organizacije prvog Kolubarskog sajma vina. Kao proizvod projekta u izradi je publikacija koja bi mogla biti od pomoći različitim akterima u turizmu na nivou grada pri donošenju ključnih odluka vezanih za vinski turizam i upravljanje destinacijom kao i formiranje turističkih proizvoda.

Veće interesovanje za poslovno pravo

prof. dr Velisav Marković

Najmlađi studijski program na Poslovnom fakultetu Valjevo je Poslovno pravo, na koji su prvi studenti upisani pre tri godine. Rukovodilac departmana za poslovno pravo, prof. dr Velisav Marković, kaže da je svake godine sve veće interesovanje mladih za ovu oblast.

- Svake godine se na Poslovnom pravu upisuje sve veći broj studenata. Mislim da je ovo dobar izbor za mlađe ljude, zato što je diplomirani pravnik prestižno zanimanje, veliki je broj radnih mesta na kojima mogu graditi svoju karijeru, u advokaturi, sudstvu, pravobranilaštву,

tuižilaštvu, svim privrednim subjketima i državnim ustanovama treba pravnik. Dakle, ogromne su mogućnosti kada je u pitanju zaposlenje, a uvek mogu otvoriti i privatnu kancelariju - kaže prof. dr Velisav Marković. On naglašava da se na ovom fakultetu u svim oblastima velika pažnja posvećuje praktičnom radu. Zato su ugovori o saradnji potpisani sa svim ustanovama u kojima studenti mogu steći dosta znanja i iskustava.

- Ostvarili smo saradnju sa sudovima, Osnovnim, Višim, Privrednim, Prekršajnim, gde studenti odlaze u posetu, mogu da prate i neka suđenja, itd. Takođe se organizuju i posete Poreskoj upravi, gde slušaju izlaganja njihovih rukovodilaca, načelnika sektora za terensku kontrolu, kancelarijsku kontrolu i prinudnu naplatu, sa kojima mogu diskutovati o izloženim temama. Mi se i u redovnoj nastavi trudimo da im omogućimo što više praktičnog rada. Tako moji studenti ne rade seminarске radove, već praktičano, sve što je vezano za osnivanje preduzeća i određene

promene u Agenciji za privredne registre. Njihov zadatak je, recimo, osnivanje preduzeća, tako da oni moraju da urade sve što je potrebno za osnivanje i što bi predali APR-u, tako ih pripremamo za sve što ih očekuje u praksi - objašnjava prof. dr Velisav Marković.

Pored toga što se profesori trude da što kvalitetnije rade sa svojim studentima, i sami za njih mogu predstavljati dobar primer i biti im uzor za budućnost. Zato je bitno naglasiti da profesori ovog fakulteta objavljaju radove u naučnim i stručnim časopisima, izlažu na konferencijama i slično. Važno je pomenuti i to da je prof. dr Velisav Marković pre dve godine akreditovan kao specijalista za poslovno i radno pravo, od strane Nacionalne agencije za regionalni razvoj, za šta je reakreditaciju dobio u novembru 2015. Pored niza naučnih radova koje je objavio, tokom prošle godine je pripremio i monografiju „Individualni preduzetnik - pravni okvir poslovanja“, koja će uskoro izaći iz štampe u izdanju Poslovnog biroa Beograd.

Stručne obuke i poslovna edukacija

Na Poslovnom fakultetu Valjevo realizuju se dve akreditovane stručne obuke. Prva od njih je PPM obuka, odnosno program obrazovanja iz psiholoških, pedagoških i metodičkih disciplina namenjen nastavnicima, vaspitačima i stručnim saradnicima. Program je veoma uspešno realizovan više puta, a u toku je novi ciklus obuka. Kroz predavanja na kojima polaznici stiču znanja iz navedenih oblasti, oni ostvaruju 30 ESPB bodova, kao i dodatnih 6 ESPB bodova prakse u skladu sa Evropskim sistemom prenosa bodova, a koji prema Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja Republike Srbije predstavljaju uslov za obavljanje obrazovno-vaspitnog rada. Druga obuka odnosi se na sprovođenje teoretske stručne obuke i stručne obuke lica za upotrebu fizičke snage za obavljanje poslova fizičko-tehničke zaštite lica i imovine i održavanja reda na sportskim priredbama, javnim skupovima i drugim mestima okupljanja građana, shodno Zakonu o privatnom obezbeđenju. Ova stručna obuka je akreditovana u okviru departmana za Poslovno pravo, a Poslovni fakultet Valjevo za nju je ovlašćen Rešenjem Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije. Polaznici stiču Potvrdu o obučenosti, koja je uslov za polaganje stručnog ispita u MUP-u i dobijanje licence. Pored navedenih obuka, na Poslovnom fakultetu održane su i poslovne edukacije namenje javnim i privatnim kompanijama, kao i zainteresovanim privrednicima iz Valjeva i okoline. Neke od obrađivanih tema odnose se na edukaciju o poslovnoj primeni društvenih mreža, važnosti i načinima optimizovanja sajta za pretraživače, a polaznici su učestvovali i u praktičnoj realizaciji implementacije elektronske prodavnice. Zbog odličnih reakcija i važnosti ovih obuka za polaznike, kao i želje za novim temama, ovakav oblik saradnje Fakulteta sa javnošću nastaviće se i u ovoj godini.

Učešće na međunarodnim konferencijama

I majući u vidu stalnu potrebu i želju fakulteta da obezbedi što kvalitetnije obrazovanje koje ispunjava kako potrebe savremenog tržišta, tako i studenata, nastavnice engleskog jezika, dr Ivana Damnjanović i Lora Petronić Petrović, MA u maju su učestvovale na godišnjoj konferenciji ELTA, u organizaciji Udruženja nastavnika engleskog jezika, po prvi put održanoj na Univerzitetu Singidunum u Beogradu. Konferenciji je prisustvovalo preko 300 nastavnika engleskog jezika iz cele zemlje, dok je u dva dana prezentovano preko 60 tema. Fokus konferencije je bio na različitim aspektima nastave u 21. veku, poput online nastave, tehnologije u nastavi, metoda koje se stalno menjaju, itd. Dr Ivana Damnjanović i Lora Petronić Petrović, MA su početkom juna učestvovale i na četvrtoj međunarodnoj konferenciji "Teaching English to Young Learners: Assessment and Learning", sa radom "Performance-based and authentic assessment for Cambridge YLE Starters Exam". Konferencija, održana u organizaciji Univerziteta u Kragujevcu na Pedagoškom fakultetu u Jagodini, bila je posvećena različitim aspektima procene uspeha i postignuća najmlađih učenika. Učestvovali su predavači iz 13 zemalja – Velike Britanije, SAD, Švedske, Poljske, Belorusije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Hrvatske, Češke Republike, Mađarske, Grčke, Nemačke i Srbije.

Obeležavanje važnih datuma

Tokom 2015. godine je na Poslovnom fakultetu Valjevo Univerziteta Singidunum obeleženo niz važnih datuma, od dana posvećenog štednji, do datuma značajnog za istoriju našeg grada...

Svetski dan kvaliteta

Svetski dan kvaliteta se obeležava svake godine širom sveta drugog četvrtka u novembru. Tema obeležavanja 2015. godine bila je „Promenite percepciju kvaliteta u vašoj organizaciji“ koji se fokusira na inicijativu profesionalaca u organizaciji i nove izazove u upravljanju kvalitetom. Poslovni fakultet kontinuirano radi na unaredjenju obrazovanja stručnih kadrova iz oblasti finansija i bankarstva, računovodstva i revizije, poslovne informatike, turizma i hotelijerstva i poslovnog prava u skladu sa savremenim evropskim i svetskim obrazovnim i naučnim dostignućima i njihovom primenom u praksi. Opredeljenje za stalno unapređenje kvaliteta sadržaja studijskih programa, zahteva stvaranje preduslova da studenti budu u centru pažnje. Poslovni fakultet održava i unapređuje sistem kvaliteta kroz: timski rad studenata, profesora i saradanika, širenje poslovne etike i poslovne kulture, podsticanje studenata da usvoje prave vrednosne norme i poštovanje akademskih sloboda.

U okviru programa obeležavanja Dana Valjeva i stogodišnjice Valjevske ratne bolnice dr Vladimir Krivošejev, direktor Narodnog muzeja Valjevo i docent Poslovnog fakulteta, održao je predavanje na temu „Valjevo 1914-1915 – Grad bolnica, istorijska vertikala“. Prisutni su imali priliku da se bolje upoznaju sa događajima usled kojih je, radi suzbijanja velike epidemije tifusa, ceo grad postao jedna velika bolnica. Valjevo je bilo sedište dve stalne i šest rezervnih bolница, raspoređenih u više desetina različitih objekata širom grada.

Dan štednje

U okviru „Nedelje štednje“, koja se obeležava u oktobru, za studente IV godine studijskog programa Finansije i bankarstvo održano je predavanje na kome je govorio gostujući predavač dr Duško Ranislavljević. Aktuelnu temu „Štednja u periodu produžene recesije – trendovi kamatnih stopa“ prezentovao je na interesantan i zanimljiv način i podstakao studente na diskusiju. Dr Ranislavljević, zaposlen na mestu šefa filijale Marfin banke u Valjevu, podelio je sa studentima svoja profesionalna bankarska iskustva, čime je na pravi način obeležen “Dan štednje”.

Dunavski biznis forum, poslovni skup koji je po četvrti put okupio eminentne paneliste koji su govorili o ostvarenju Dunavske strategije, održan je početkom oktobra u salama Skupštine AP Vojvodine i Novosadskog univerziteta u Novom Sadu. Naši studenti su bili pozvani kao gosti i aktivni učesnici na panelima Forum-a posvećenim preduzetništvu kao izvoru i osnovi prosperiteta. U nizu tema koje su obuhvatile konkurentnost, investicije, efikasnije poslovanje, povećanje profita, ugleda u poslovanju, izdvojilo se pitanje koje je u ime mlađih i studenata postavila naša studentkinja Đurđa Rakić: kako slediti svoju poslovnu ideju i biti mlađi preduzetnik u okruženju kakvo je danas? Biznis i profit jesu najveće kreacije, po rečima uspešnih poslovnih ljudi ali kako da mlađi čovek zna da je na pravom putu i koju i kakvu podršku ima na tom putu!

Međunarodni dan računovođa

Međunarodni dan računovođa obeležava se 10. novembra. Tog datuma pre 523 godine Luca Pacioli je objavio prvu knjigu sa prikazom sistema dvojnog knjigovodstva. Cilj obeležavanja ovog datuma na našem fakultetu je upućivanje studenata na važnost računovodske profesije u javnom životu i profesionalnom delovanju privrednih subjekata. Ovo je prilika za prezentaciju postignutih rezultata studijske prakse studenata studijskog programa Računovodstvo i revizija, kao i na ukazivanje primera dobre prakse profesionalnih računovodstvenih i revizorskih organizacija. Saradnja katedre za Računovodstvo i reviziju sa privrednim subjektima, računovodstvenim, finansijskim, revizorskim profesionalnim organizacijama u zemlji i inostranstvu, doprinosi stvaranju kvalitetnih uslova za profesionalno usavršavanje studenata osnovnih i master studija studijskih programa Finansije i Računovodstvo i revizija.

Grad bolnica – istorijska vertikala

Studentski kongres u Tivtu

Studenti su po šesti put učestvovali na najvećem studentskom kongresu u jugoistočnoj Evropi koji okuplja mlade i ambiciozne ljude iz sveta turizma i hotelijerstva. Tokom pet dana prisustvovali su brojnim predavanjima i radionicama. Ključne teme kongresa su bile nautički turizam i inovacije i turizmu i hotelijerstvu. Značaj ovakvog okupljanja je upoznavanje sa brojnim kolegama koji su na studijama turizma i hotelijerstva, razmena iskustava i pregovaranje o praksi i zapošljavanju. Edukativni program su pratila brojna sportska takmičenja.

Biznis je najveća kreacija

Uspešan projekat Poslovnog inkubatora

Podrška preduzetništvu mladih

Započeti sopstveni biznis nije lako, posebno mladim ljudima kojima je potrebna, kako finansijska, tako i stručna pomoć. Da bi podstakao svoje studente da na vreme razvijaju preduzetničke ideje i nakon studija pokrenu sopstveni posao, Poslovni fakultet Valjevo Univerziteta Singidunum je, uz podršku svojih partnera, još pre dve godine započeo razradu koncepta Poslovnog inkubatora, koji će im omogućiti da lakše savladaju sve prepreke koje ih očekuju na početku. Ideja osnivanja i dalje razrade koncepta Poslovnog inkubatora zasnovana je na modelu preduzetničkog obrazovanja koji se ovde realizuje i podrazumeva da studenti od početka imaju sadržaje kojima razvijaju svoju preduzetničku inicijativu i preduzetnički duh. Svršeni student ili student tokom studiranja uz podršku svojih mentora ovde može osnovati firmu, uz besplatno korišćenje poslovnog prostora u periodu od tri godine, nakon čega očekujemo njihovo osamostaljivanje – objašnjava Ljubica Marković, direktorka Instituta za održivi razvoj PFV.

Poslovni inkubator je dobio i prve „stanare“. U pitanju je studentski tim koji je zauzeo prvo mesto na takmičenju u prezentovanju poslovnih ideja, u okviru Dana marketinga održanog na Univerzitetu Singidunum u Beogradu, za aplikaciju za mobilne telefone „Photospire“.

Ljubica Marković

„Veoma smo ponosni što imamo prvi studentski tim koji počinje da radi, ali i još jedan koji je prijavljen i koji se pozicionirao u delu razvijanja jedne poslovne ideje vezane za gradske manifestacije, tako da mislim da ćemo sledeće godine moći da kažemo da je naš

Poslovni inkubator koncept koji je zaista zaživeo u Valjevu. Moram da naglasim da na području Kolubarskog i Mačvanskog okruga ne postoji nijedan biznis inkubator, nažalost nemamo ni neku jaku razvojnu agenciju koja bi mogla da podrži razvoj preduzetništva i zato smatramo da je ovaj prvi modul koji smo napravili na Poslovnom fakultetu zapravo jedan impuls za razvoj preduzetništva, pre svega mladih“ – kazala je Ljubica Marković.

Upravo zato je važno uspostavljanje partnerstva sa lokalnom samoupravom. O tome je bilo reči i na poslovnom susretu posvećenom preduzetništvu mladih, koji je na našem fakultetu održan krajem decembra. Tom prilikom je Nenad Branković, načelnik Odeljenja za lokalni razvoj, privredu i komunalne poslove, rekao da će Grad Valjevo pružiti punu podršku ovom konceptu. Generalno je ukazano na to da je u ovom poslu neophodan zajednički rad fakulteta, inkubatora, lokalnih samouprava, privrede i svih koji mogu dati doprinos razvoju jedne ovakve ideje. To je naglasio i Ivan Marković, koordinator za razvoj tržišta Biznis inovacionog centra Kragujevac, koji je sa okupljenima podelio interesantna iskustva.

„Mi postojimo od 2009. godine i do sada smo uspeli da napravimo 42 nove firme, što je preko 150 novozaposlenih. Najbitnija stvar je da su sve te firme koje su izašle iz Centra i dalje na tržištu“ – kazao je Marković i naglasio da u poslednjih godinu i po dana mladi uglavnom osnivaju firme iz IT sektora, za šta je tržište ogromno.

Pored gosta iz Kragujevca, o svojim iskustvima je govorila i Nataša Tomic, iz kompanije „Nenateks“ Šabac. Ovim poslovnim susretom rezimirani su dosadašnji rezultati u razvoju Poslovnog inkubatora na našem fakultetu, čime je simbolično stavljena tačka na 2015. i optimistično krenulo u Novu 2016. godinu. Pored ovog, prošle godine je u okviru redovnih aktivnosti Poslovnog inkubatora realizovano niz stručnih susreta, ne samo u Valjevu i okolini, već i u drugim gradovima.

Podsetimo, u Srbiji postoji dvadeset poslovnih inkubatora, a ovo je prvi na našem području. Osnovan je kroz projekat Udruženja poslovnih žena Eve, Poslovnog fakulteta Valjevo, Trag

Fondacije i USAID-a. U okviru prve faze projekta obavljena je registracija Poslovnog inkubatora koji funkcioniše kao Udruženje za istraživanje i razvoj. Ovo je mesto gde mladi mogu dobiti kompletну podršku za razvoj sopstvenog biznisa, što podrazumeva besplatno korišćenje opremljenog prostora u okviru Poslovnog fakulteta Valjevo, kao i stručnu pomoć. Iako je prvenstveno namenjen našim studentima, uz čiju saradnju je ovaj model razvijan, Poslovni inkubator će biti otvoren za sve mlade ljudе koji žele da započnu sopstveni posao.

Uspešni timovi PFV

Dva studentska tima Poslovnog fakulteta Valjevo prezentovala su svoje nove poslovne modele i branila postavke njihovih biznis planova na takmičenju u inovativnim rešenjima. Takmičenje je početkom maja organizovano kao finale projekta „Innovation Competition“ koji je podržala Nemačka organizacija za međunarodnu pomoć. Tim „Singidunum 5“ sa biznis modelom studentskog doma u Valjevu osvojio je treće mesto na takmičenju. Učešće drugog tima „Poslovni inkubator Valjevo“ takođe je ocenjeno najvišim ocenama. Zalaganje naših studenata tokom trajanja projekta, deset meseci, bilo je izuzetno uz maksimalnu posvećenost učenju novih platformi poslovanja i potpuno inovativnih alata za vodenje poslovne politike koji mogu naći primenu u firmama i kod preduzetnika grada i okoline.

Jesenji poslovni forum

Jesenji poslovni forum je na našem fakultetu održan krajem oktobra, sa temom "Nova ekonomija". Ova tema razmatrana je kroz tri plenarne rasprave posvećene poslovnim strategijama, obrazovanju i ljudskom kapitalu.

Siniša Mitrović kao uvodničar prezentovao je "Zelenu ekonomiju" i "Kružnu ekonomiju" kao strategije o kojima se može dosta razgovarati i istraživati. Iskustva poslovног strateškog planiranja prezentovali su Branka Novaković, "Malina impex", Valjevo i Boža Janković, "Quality As", Šabac. Prof. dr Miroslav Trifunović, dekan Poslovnog fakulteta Beograd Univerziteta Singidunum, je obrazovanje u savremenim uslovima postavio u zanimljiv kontekst informatičkih tehnologija. Iskustva u obrazovanju sa stanovišta zahteva

privrede i opredeljenja mladih za preduzetnička zanimanja prezentovala je Gorana Tanasković, saradnica RPK Kraljevo i izvršna direktorka UPŽ "Nadežda Petrović", Čačak. Miloš Smiljanić, direktor Centra za kulturu Valjevo, istakao je neophodnost negovanja kulture i znanja i neophodnu posvećenost poslu ukoliko se želi pravi i dobar rezultat. Doc. dr Lazar Dražeta, profesor Univerziteta

Singidunum veoma sadržajno je govorio o razvolju ljudskog kapitala u privrednim društvima, dok je iskustva u programu karijernog vođenja i rada sa mladima prezentovala Jelena Kovačević, Kancelarija za mlade Grada Čačka. U radu foruma učestvovali su privrednici, predstavnici lokalnih samouprava, institucija i asocijacija kao i studenti Poslovnog fakulteta Valjevo.

Prvi stanari Poslovnog inkubatora "Photospire" - najbolja poslovna ideja

Prvi stanari Poslovnog inkubatora su tri dame koje su zauzele prvo mesto u prezentovanju poslovnih ideja na Danu marketinga, održanom početkom decembra na Univerzitetu Singidunum u Beogradu, za aplikaciju za mobilne telefone "Photospire". Nataša Bošković (IV godina - Finansije i Bankarstvo), Brankica Gvozdenić (III godina - Turizam i hotelijerstvo) i Violeta Vasiljević (IV godina - Finansije i Bankarstvo) su ovu jedinstvenu aplikaciju namenjenu ljubiteljima fotografije razvile uz podršku svog mentora Katarine Plečić, asistenta na našem fakultetu. Aplikacija nudi pregled velikog broja destinacija u Srbiji, sa

preporukama najinteresantnijih mesta za fotografisanje kao i bazom profesionalnih fotografa.

Ova ideja se dobro uklopila i u temu „Lepo je ostati u Srbiji“ o kojoj se

Pobednički tim: Brankica, Katarina, Violeta i Nataša

govorilo u okviru Dana marketinga. Čestitke su do bile od svih, od žirija, do kolega studenata. Posebno su pohvaljene za način prezentovanja, a što se tiče ideje, do bili su samo jedan savet - da što pre krenu u realizaciju, za

šta im je mogućnost pružena u okviru Poslovnog inkubatora. Devojke nisu krile uzbudjenje zbog velikog uspeha koji su ostvarile, a njihova mentorka Katarina Plečić, ponosna na svoj tim, je tom prilikom rekla: „Za mene je ovo bio izazov, a celo to putovanje je na neki način bila igra jer smo ideju u koju smo verovali razvijali od nule. Bilo je zadovoljstvo raditi sa njima, radovati se s vаком novom predlogu, ali i čuti njihove nedoumice i probleme koje smo zajedno rešavali. Pripremili smo se za sva pitanja koja ih mogu očekivati, a posebno smo radili na vizuelnom izgledu prezentacije i nastupu. Ovakvim mentorskim

pristupom koji se primenjuje na našem Fakultetu najbolje se spoznaju potencijali i sposobnosti svakog studenta, koje mogu i treba da se ostvaruju.“

Studentski parlament

Studentski parlament predstavlja jednu od ključnih karika na fakultetu, jer su ideje i predlozi studenata, kao i njihovo uključivanje u sve aktivnosti presudni za kvalitetatan rad. Njegova uloga je prepoznata na Poslovnom fakultetu Valjevo, tako da se važne odluke ne donose bez predstavnika Studentskog parlamenta, koji su nezaobilazni i u organizaciji brojnih sadržaja.

- Osnovna uloga Studentskog parlamenta je zaštita prava i interesa studenata Poslovog fakulteta Valjevo, kao i unapređenje kvaliteta studija. Članovi su studentski predstavnici sa svih smerova i svih godina studija. Parlament ima svoje predstavnike u Nastavno-naučnom veću, Savetu i Komisiji za kvalitet, i na taj način direktno utiče na donošenje odluka vezanih za funkcionisanje i rad fakulteta – objasnila je *Violeta Vasiljević*, predsednica Studentskog parlamenta PFV.

Kako je naglasila, članovi Studentskog parlamenta su uključeni u sve događaje i aktivnosti koje fakultet sprovodi i organizuje, ali je takođe i inicijator i organizator brojnih zbivanja, kako na fakultetu, tako i van njega.

- Kada se osvrnemo na prošlu godinu, možemo se pohvaliti pokretanjem humanitarne akcije „Čepom do osmeha“, koja se sprovodi sa ciljem da se pomogne deci sa invaliditetom. Unapredili smo saradnju sa Parlamentom Univerziteta Singidunum, pri čemu je održana zajednička sednica naših parlamenata, kao i poseta naših studenata Univerzitetu Singidunum u Beogradu, a druženje je nastavljeno i upotpunjeno na 60. Međunarodnom sajmu knjiga. Kraj 2015.

godine i svečanu dodelu diploma obeležili smo i proslavili uz priјatno druženje sa našim diplomcima, uz koktel i muziku u klubu fakulteta. Parlament se uvek trudi da ispunjava različite zahteve i potrebe studenata – kazala je *Violeta*.

U narednom periodu očekuje ih još niz aktivnosti, a da bi se sprovodile brže i lakše planira se drugačija organizacija Studentskog parlamenta, najavila je *Violeta Vasiljević* i poručila:

- Na početku drugog semestra planiramo da pospešimo naš rad na taj način što ćemo napraviti preraspodelu poslova i zaduženja studentskih predstavnika u Parlamentu, tako što ćemo uvesti „Ministarstva“, pri čemu će se tačno znati zaduženje svakog studenta. Smatramo da će na ovaj način naše buduće aktivnosti biti mnogo lakše i brže za sprovođenje. Nadam se da će Studentski parlament i u narednom periodu nastaviti uspešno da obavlja svoju funkciju i da će njegovi članovi biti još inovativniji i kreativniji u sprovođenju svojih aktivnosti.

Poseta Univerzitetu

Predstavnici Studentskog Parlamenta PFV krajem oktobra su posetili Univerzitet Singidunum. Cilj posete bio je zajednički sastanak članova studentskih parlamenata ove dve ustanove. Sastanak su vodile *Jelena Popov*, predsednica SP Univerziteta Singidunum i *Violeta Vasiljević*, predsednica SP Poslovog fakulteta u Valjevu.

Studentima su se na početku posete obratili prof. dr Dragan Cvetković, dekan i Predrag Obradović, marketing i PR menadžer Univerziteta Singidunum, a nakon toga su razgovarali o saradnji i zajedničkim poslovima dva parlamenta.

Plan posete podrazumevao je i obilazak 60. Beogradskog sajma knjiga, gde su studenti posetili štand Univerziteta Singidunum.

Internacionalizacija studija na PFV

Poslovni fakultet Valjevo ulaže stalne napore da svojim studentima obezbedi prilike za sticanje iskustva i obogaćivanje studentskog života, kao i izgleda za zaposlenje i to kroz mogućnosti akademске mobilnosti. U te svrhe je Departman za međunarodnu saradnju organizovao sekciju sajta fakulteta koja je posvećena brojnim aspektima međunarodne saradnje i mogućnostima razmene studenata i nastavnog osoblja. S obzirom na to da je za učešće u takvom vidu saradnje nephodna upotreba engleskog jezika, cela sekcija sajta je dostupna upravo na njemu. Za studente koji su zainteresovani za učešće u međunarodnim projektima, mobilnosti ili kao student-domaćin za inostrane studete na fakultetu, sekcija sajta International office predstavlja polaznu tačku. Za one koji su zainteresovani za aktivnosti i događaje iz oblasti međunarodne saradnje na fakultetu, osnovne informacije i fotografije se nalaze u sekciji sajta Activities and events. Najveća sekcija sajta, Mobility, posvećena je studentima koji se opredeljuju da provedu semestar ili cele svoje studije na Poslovnom fakultetu Valjevo.

Fakultet ima potpisane ugovore o saradnji sa raznim visokoobrazovnim partnerskim institucijama čemu je posvećena sekcija sajta Agreements of cooperation. Na njoj se može saznati o kojem tipu ugovora se radi, koja vrsta mobilnosti je moguća, kao i jednostavnim klikom na ime bilo kojeg univerziteta otici na njegov sajt i istražiti više. Poslovni fakultet Valjevo svoju međunarodnu saradnju ostvaruje i kroz učešće na međunarodnim projektima, čemu je posvećena sekcija sajta Projects and programmes.

Aktivnosti organizacije AIESEC

Pokreni svoju budućnost

U okviru projekta "Pokreni svoju budućnost" studentske organizacije AIESEC, krajem juna su u Valjevu boravila tri studenta iz Grčke i Tunisa. Oni su zajedno sa kolegama sa našeg fakulteta učestvovali u realizaciji ovog projekta, koji ima za cilj stvaranje platforme za usavršavanje mlađih putem neformalnog obrazovanja u Srbiji. U okviru projekta "Pokreni svoju budućnost" osnovci i srednjoškolci iz Valjeva imaju priliku da u okviru informatičkih radionica i radionica o toleranciji razviju svest o važnosti ovih tema i kasnije rade na poboljšanju društva i svoje okoline. Povezivanjem ovako stečenog neformalnog obrazovanja sa onim koji učenici dobijaju u redovnoj nastavi, mlađi dobijaju veštine neophodne za lični razvoj, napredak u komunikaciji kako na maternjem, tako i na stranim jezicima, kao i veštine potrebne za njihovo uključivanje u društvo.

Glavna težnja projekta jeste kontinuitet u realizaciji, praćenje i podsticanje razvoja učenika kroz završne godine osnovne i sve godine srednje škole. Organizacija AIESEC razvija liderски potencijal mlađih, kako bi u praksi pokazali važnost formalnog i neformalnog obrazovanja, kao i širok spektar mogućnosti koje se pružaju mlađima u Srbiji, a da oni toga

često nisu ni svesni.

AIESEC je globalna mreža studenata koja razvija liderski potencijal mlađih i pozitivno utiče na društvo. Prisustvom u 124 zemlje, AIESEC predstavlja najveću organizaciju vođenu od strane studenata. Svojim programima internacionalnih praksi i organizacijom edukativnih i društveno odgovornih projekata, AIESEC pruža mlađima jedinstvenu mogućnost za lični i profesionalni razvoj.

Nacionalno stvaralaštvo

Institut za održivi razvoj PFV je u partnerstvu sa studentskom organizacijom AIESEC krajem februara prošle godine organizovao susret posvećen nacionalnim proizvodima i specifičnostima nacionalnog stvaralaštva. Našim studentima i njihovim gostima, kolegama iz Turske, Tunisa, Grčke, prezentovani su tradicionalni proizvodi srpske kuhinje kao i veštine u nacionalnom stvaralaštvu: štrikanje, vez, tkanje, predenje, nacionalna srpska odeća i obuća. O svemu ovome govorili su i pokazali Gordana i Milovan Tešanović, vlasnici poljoprivrednog porodičnog domaćinstva "Tešanović" iz Đurđevca kod Mionice i Snežana Ilić, iz Udruženja Srpskih domaćina i radnje "Etno kutak". Studenti iz Turske prezentovali su potencijale Turske, a studenti iz Tunisa tradicionalnu kuhinju ovog podneblja. U srdačnoj razmeni iskustava postavljen je veliki broj pitanja o tehnologiji proizvodnje, plasmanu, poslovnoj saradnji.

Apsolventsko veče

Apsolventsko veče studenata generacije 2011/2012. održano je početkom juna u restoranu „Platani“. U odličnoj atmosferi i raspoloženju studenti su proslavili svoj poslednji semestar.

Besplatan zagrljaj

Studentska organizacija AIESEC, sa kancelarije na PFV, u okviru projekta „Pokreni svoju budućnost“ organizovala je događaj pod nazivom „Free Hug“. Ovom prilikom građani su imali mogućnost da dobiju besplatan zagrljaj, kao i da osete duh internacionalizma i da se druže sa članovima ove organizacije i studentima volonterima koji su došli u naš grad povodom projekta. „Došli smo na ideju sasvim slučajno. Hteli smo da uradimo nešto što će da probudi grad, a građanima izmami osmehe i

O tome da je ova akcija usrećila mnogo Valjevaca svedoče njihovi osmesi nakon zagrljaja, kao i to da je ova grupa mlađih probudila ostale građane koji su im se priključili. "Hvala, deco draga. Ja sam profesorka u penziji i presrećna sam kada vidim da je ovo došlo u Valjevo", rekla je starija gospođa posle zagrljaja.

Studenti su pored zagrljaja poručivali i da prijateljstvo nema nacionalnost, njegov univerzalni jezik razumeju svi ljudi, bez obzira na nacionalnost, veroispovesti i rasu.

Uspesi naših studenata Opravdana očekivanja

Pored uspeha koje ostvaruju tokom školovanja, među našim studentima je dosta talentovanih mlađih ljudi koji su se ostvarili i u drugim oblastima. Neki su ljubitelji pera i pisane reči, drugi su okrenuti ka umetnosti, a neki su usmereni ka sportu, poput naše reprezentativke u odbojci Maje Savić... U okviru ovog elektronskog magazina predstavićemo naše talentovane studente, a ovom prilikom objavljujemo priču o Jeleni Blagojević.

Naša studentkinja Jelena Blagojević iza sebe ima niz fantastičnih nastupa na takmičenjima u modernom baletu, na kojima uspešno predstavlja svoju zemlju, svoj grad, ali i fakultet koji se ponosi njenim rezultatima. Na takmičenju "Dance Open 2015", koje je krajem februara prošle godine održano u Beču, Jelena je zajedno sa svojom grupom igrala je u kategoriji seniora koreografiju savremenog plesa pod nazivom „Radioactive“ i uprkos jakoj konkurenciji, kao i na prethodnom takmičenju u Pragu, uspela je da opravda očekivanja svih koji su je podržavali i donese zlatnu medalju. Uz Jeleninu grupu na tom takmičenju je učestvovalo ukupno pedeset balerina Plesnog kluba "Atena" iz Uba. „Ponosna sam na sve balerine našeg kluba, na našu nastavnici Jasminu Stanić, bez koje ne bismo sve ovo uspeli i naravno, ponosna sam na sebe. Hvala svima na podršci, hvala Fakultetu i svim profesorima na bezgraničnom razumevanju i uvažavanju mog posla,“ kazala je tada Jelena. Nakon takmičenja u Beču, usledilo je državno prvenstvo u Nišu (SAPO Šampionat), održano krajem maja, gde je Jelena takođe osvojila prvo mesto i direktno se plasirala na sva naredna evropska takmičenja. Sa svojim koleginicama, zauzela je mesto državnog prvaka Srbije. Jelena je učestvovala i u pripremi letnjeg koncerta Baletskog kluba, održanog u Ubu, a svojom igrom je upotpunila predstavu „U potrazi za dušom“, izvedenoj na Ubskim večerima, za koju je muziku komponovao Vladimir Denader, profesor klavira i direktor muzičke skole u tom mestu.

U aprilu 2016. godine je očekuje takmičenje u Parizu. Želimo joj puno sreće, a povodom dosadašnjih uspeha koje je ostvarila Jelena poručuje: „Sva prva mesta, druga ili treća, sve medalje, zlatne, srebrne ili bronzone, sve su to NAŠI uspesi. Pored zahvalnosti celom Fakultetu, dekanu, profesorima i svima ostalima, želim da se zahvalim svojim kolegama koji su mi pružili podršku i verovali u mene, a oni će se već sami prepoznati.“

Od preduzetničkog obrazovanja do projekata

Odlika Poslovnog fakulteta Valjevo jeste i bliska saradnja profesora i studenata kako u nastavnom, tako i u drugim obrazovnim i poslovnim poduhvatima. Fakultet sarađuje na realizaciji projekata sa NVO koje su pokrenuli njegovi studenti tokom ili po završetku studija. Jedna od aktivnosti koja je podrazumevala saradnju nastavnog kadra i studenata i uspešnu uključenost u civilni aktivizam bilo je učešće Jelene Bošković, studenta master studija i predsednika NVO Zeleni trag, i dr Ivane Damnjanović, prodekanica za međunarodnu saradnju, na radionici posvećenoj poboljšanju zajedničkog monitoringa nad zaštićenim područjima održanoj prošlog februara na Tari. Radionica je bila deo projekta „Razvoj inkluzivnog monitoringa u zaštićenim područjima Zapadne Srbije“ u okviru SENSE programa koji sprovodi Regionalni centar za životnu sredinu za Centralnu i Istočnu Evropu (REC), Kancelarija u Srbiji, uz podršku Švedske međunarodne agencije za razvoj i saradnju (SIDA). Organizatori radionice su bili Mreža razvojnih inicijativa Logosfera i Odred Bajina Bašta. Na radionici je, prema pozivu, učestovalo 55 predstavnika iz 26 udruženja i upravljača zaštićenim područjima iz Zapadne Srbije. Tom prilikom su doneti značajni zaključci, proširila mreža poznanstava i ostvareni uslovi za saradnju na budućim projektima.

Realizovan projekat "Pokaži put"

Iza studenata master studija na Poslovnom fakultetu Valjevo Nenada Ikonića, Jelene Bošković i Milana Plavšića je još jedan u nizu realizovanih projekata. Ovog puta su sa svojim udruženjem „Zeleni trag“ kreirali i realizovali projekat pod nazivom „Pokaži put“, koji je imao za cilj obeležavanje biciklističkih trasa u jednom od najatraktivnijih predela opštine Osečina.

Po rečima Milana Plavšića ciklo turizam uveliko je osvojio Evropu, a polako osvaja i Srbiju, svake godine primetan je sve veći broj ovih turista u našim krajevima. Imajući to u vidu, ali i česte susrete sa ovom grupom turista, grupa mlađih ljudi okupljenih oko udruženja „Zeleni trag“ čiji je cilj implementacija principa održivog razvoja u poslovanju, a preko sekcije ovog udruženja "Biciklarenje", koja propagira bicikлизам kao svojevrstan način života, osmislili su i realizovali projekat "Pokaži put". Nenad Ikonić, menadžer projekta, kaže da su na ovaj način želeli da promovišu biciklizam kao zdrav način života, ali i način kako se može kreativno i aktivno provesti odmor. Obeležene trase imaju za svrhu promociju Osečine kao turističke destinacije, a pružaćući usluga u seoskom turizmu obezbeđuju konkurentsku prednost na tržištu i gostima dodatne sadržaje tokom boravka u Osečini. Trase su tako osmišljene da u njima mogu uživati rekreativci tako i oni koji se ovim sportom bave profesionalno. Obeležene su biciklističkim putokaznim tablama i planinarskim markacijama obezbeđujući nesmetano kretanje ne samo biciklistima nego i planinarima, lovcima, ljubiteljima vožnje terenskim vozilima i svim drugim ljubiteljima boravka u prirodi. „Naša akcija podstakla je i druge, pa u saradnji sa Kancelarijom za mlade u Osečini, radimo na obeležavanju i trasiranju biciklističkih ruta na području cele opštine“, ističe Jelena Bošković.

Na kruzeru oko sveta

Vođeni željom da u okviru projekta „Alumni“ podelimo sa čitaocima iskustva bivših studenata, vidimo gde su danas i šta rade, predstavljamo Iliju Resimića, studenta iz generacije 2008/2009, sa kojim je razgovor vodila profesorka Lora Petronić Petrović.

Ilija Resimić je na studijskom programu Turizam i hotelijerstvo diplomirao pre tri godine. Kaže da je ovaj fakultet odabrao zahvaljujući dobroj prezentaciji koju je slušao kao učenik četvrte godine Tehničke škole u Bajinoj Bašti. Za odluku o izabranom studijskom programu kaže da je bila logična jer je došao iz Mokre Gore, koja predstavlja sinonim za razvoj turizma. Pored toga, putovanja su ga oduvek privlačila, tako da možemo reći da mu je to danas način života, pošto radi kao fotograf na kruzeru agencije “Princess Cruises”.

Do tog posla nije došao lako, jer strogi standardi agencija podrazumevaju iskustvo. Zato se opredelio da ne gubi vreme već da iskustvo stiče gde god mu se prilika ukaže, pa je tako radio kao konobar u planinarskom domu “Mladost”, koji je deo skijaškog centra “Iver” u Mirkovoj Gori. Međutim, ubrzo se otvorila pozicija u pravničkoj planinarskog doma, tako da je njegova diploma bila glavni razlog zbog kojeg mu je profesor Emir Kusturica ukazao poverenje i omogućio mu rad u struci. Nakon završetka sezone planinarski dom je zatvoren, a Ilija je počeo da radi na recepciji hotela “Mećavnik”. Želja za odlaskom na kruzer se tada ponovo probudila i nakon uspešnih intervjuja našao se тамо где je oduvek želeo, jer se, kako je rekao, rad na kruzeru u potpunosti uklapao u njegovu viziju savršenog posla.

Koliko je diploma fakulteta bila presudna da dobijete ovaj posao?

Konkretno za posao koji trenutno radim, diploma je imala najviše značaja u pogledu nivoa vladanja stranim jezicima, a znanje dva ili više starih jezika je bilo imperativ. Naravno i činjenica o završenom fakultetu je verovatno tu njihovu odluku učinila lakšom. Jako je važno i angažovanje u vannastavnim aktivnostima na fakultetu. To je fenomenalan „ukras“ za prvi CV koji kandidat može da priloži za prvi posao.

Kako izgleda Vaš radni dan?

Posao fotografa je jako raznolik, retko se dešava da provedemo više dana zaredom radeći isto. Fotografisanje, štampanje, postavka slika na panele, postavka profesionalnih studija, nošenje kostima kako bi se doneo lokalni duh na fotografiju, prodaja fotografija... Kao bitnu delatnost izdvojio bih prodaju. “Photo Gallery“ je deo broda gde se pored slika prodaju i magneti, razglednice, fotoaparati, dvogledi... To je mesto konstantne interakcije sa putnicima, čini jako važan deo

uslužnog dela kruzera i rad na takvom mestu je veoma značajan za kvalitet usluge. Radeći u takvom okruženju, nikada nisam stekao utisak da sam se odrekao svoje profesije i, iako formalno ne radim u „turizmu“, smatram da je iskustvo stećeno na ovom radnom mestu neprocenjivo i da je i te kako povezano sa profesijom koju sam izabrao, a to je turizam.

Kako obično provodite slobodno vreme?

Posao koji radim donosi jednu ogromnu privilegiju, a to je putovanje! Svet bukvalno postaje globalno selo, nautičke milje se nižu brzo, i privilegija je posetiti sva ta mesta, države, upoznati sve brojne kulture, tradiciju i običaje... Tako da se trudim da slobodno vreme iskoristim „vršljajući“ po gradovima koje posećujemo. Takođe, kao zaljubljenik u prirodu, slobodno vreme često provodim fotografišući pejzaže kao i divlji svet. Takvih je fotografija bilo najviše na Aljasci, kao i Patagoniji, južnom delu Čilea i Argentine, a tu su i prelepi norveški fjordovi...

Da li razmišljate o tome čime ćete se baviti u budućnosti?

Teže pitanje niste mogli postaviti! Činjenica je da ovaj posao nije nešto što može raditi večno, pa se u skladu sa tim i moji planovi uglavnom svode na one kratkoročne, od ugovora – do ugovora. Povratak u Srbiju je izvestan nakon što odlučim da prestanem sa radom na brodu. A čime ću se baviti... Turizam je svakako na prvom mestu, međutim, koji oblik, to je teško planirati (zavisi od situacije u zemlji, količini sredstava). Onog trenutka kada se taj „poslednji ugovor“ bude približavao, naravno, rodiće se neki novi planovi i nadam se da ću biti u stanju da pronađem kako da svoje iskustvo iskoristim na najbolji mogući način.

Šta biste preporučili našim sadašnjim i budućim studentima?

Preporučio bih im da nauče da prepoznaju suštinu, kako bi na vreme usmerili svoje akrivnosti u pravom smeru. Takođe, preporučio bih im da maksimalno iskoriste svaku šansu da svoje veštine unaprede uključivanjem u vannastavne aktivnosti i učestvovanjem u praktičnoj nastavi. Sticanje radnih navika i kontinuiteta je jako bitno. Naravno, kao najvažniju stavku bih izdvojio učenje stranih jezika – jezik je nešto što se ne može naučiti istog trenutka, pa toplo savetujem studentima da ne gube vreme, već od prve godine svoju pažnju usmere ka usavršavanju istih.

Poruka za kraj?

Biti ambiciozan ne znači samo imati planove, već i pokrenuti tok akcije kako bi se isti planovi dostigli. Ne treba bežati od onih poslova koji u određenom trenutku možda ne ispunjavaju ambicije, već je potrebno strpljivo čekati šansu.

Novogodišnji kviz

Kao i svake godine, uoči novogodišnjih i božićnih praznika je na našem fakultetu organizovana posebna aktivnost posvećena učenju stranih jezika. Tako su učenici Valjevske gimnazije, Medicinske škole i naši studenti imali priliku da se takmiče u interesantnom kvizu.

- Napravili smo novogodišnji kviz pod nazivom „Ko donosi poklone“, kroz koji se podsećamo ili učimo o novogodišnjim i božićnim običajima vezanim za zemlje u kojima se govore engleski, nemački i španski jezik. Slične aktivnosti smo i ranije organizovali, imali smo kvizove, karaoke, čak smo i kuvali specijalitete zemalja čije jezike učimo. Da se ovo srednjoškolcima dopada, potvrđuje i to što nam ponovo dolaze bivši učesnici – kaže Lora Petronić Petrović, profesorka španskog jezika, koja je ovaj kviz organizovala zajedno sa svojim koleginicama Ivanom Damnjanović i

Katarinom Maksić, profesorkama engleskog i Sonjom Urošević, profesorkom nemačkog jezika. U kvizu je učestvovalo sedam timova sa po tri člana, a najbolji je bio tim sa rednim brojem jedan koji su činili Kristina Milošević i

i Nevena Kaljević iz Valjevske gimnazije i Nikolija Mićanović iz Medicinske škole. Za sve učesnike ovo je sigurno bila prilika za dobru zabavu i druženje, tako da su otišli puni pozitivnih utisaka i sa željom da ovde ponovo dođu.

Čepom do osmeha

Naši studenti su se priključili humanitarnoj akciji "Čepom do osmeha", koja se sprovodi u celoj Srbiji sa ciljem da se pomogne deci sa invaliditetom. Pozivamo vas da date svoj doprinos tako što ćete prikupiti čvrste plastične čepove (npr. od mleka, jogurta, majoneza, flomastera, lekova, sokova, vode, sredstava za kućnu i ličnu higijenu...) i odložiti ih u kutije koje se nalaze na I i III spratu Fakulteta. Sakupljene količine čepova od plastike se odvoze u reciklažni centar, a prikupljena sredstva se koriste za nabavku neophodne opreme i pomagala za decu sa invaliditetom, kakao bi im bilo omogućeno lakše funkcionisanje u svakodnevnom životu i obrazovanju. Istovremeno postiže se i ekološki doprinos očuvanjem životne sredine. Više o ovoj akciji možete saznati na <http://cepomdoosmeha.org.rs/>

„Singidunum Info“

Brojne aktivnosti koje se sprovode na Poslovnom fakultetu Valjevo, rezultati koje ostvaruju studenti i njihovi predavači, zanimljive ideje, projekti, istraživanja, razlog su pokretanja ovog elektronskog časopisa. Želja nam je da na jednom mestu sumiramo rezultate, podsetimo se najvažnijih događaja, podelimo utiske, predstavimo zanimljive i uspešne, pružimo mogućnost, pre svega studentima, da u okviru časopisa otvore svoj kutak sa temama o kojima žele da govore. Zato je i tehnička priprema časopisa poverena studentkinjama – Ani Marković i Marijani Paramentić. Nazvali smo ga „Singidunum Info“, ali ostavljamo mogućnost svima vama da date predloge i osmislite originalno ime po kome će biti prepoznatljiv. Prvi broj, kao specijal, posvetili smo godini za nama. Pokušali smo da se na jednom mestu podsetimo svega po čemu ćemo pamtitи 2015. Materijal je preuzet sa sajta Poslovnog fakulteta, a čini ga pregršt vesti i izveštaja koje su pisali studenti i profesori. Za sledeće izdanje nećemo čekati godinu dana, časopis ćemo objavljivati periodično, tako da ćemo se ažurno baviti svim dogadajima koji obeležavaju jedan period, uz niz drugih tema i zanimljivosti. Zato pozivamo sve zainteresovane da podele sa nama svoje ideje i predloge, jer na ovaj način stvaramo zanimljiv hronološki zapis - beležimo istorijat ove ustanove!

Dejana Ješić, saradnik za odnose sa javnošću PFV

Singidunum Info

Elektronski časopis studenata i zaposlenih Poslovnog fakulteta Valjevo Univerziteta Singidunum
Pripremili: Dejana Ješić i Katarina Plečić; Grafička priprema: Ana Marković i Marijana Paramentić

Kontakt: Univerzitet Singidunum Poslovni fakultet Valjevo, Železnička 5, 14000 Valjevo;

Telefon: 014/292-610, 292-611;

e-mail: kplecic@singidunum.ac.rs, dejanajesic@gmail.com

www.poslovnifakultetvaljevo.edu.rs